

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om Folkpensionsanstalten

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om Folkpensionsanstalten ändras så att Folkpensionsanstaltens styrelse har högst tio ledamöter som utses av Folkpensionsanstaltens fullmäktige. Styrelsen ska bestå av personer utanför Folkpensionsanstalten. Till styrelsen hör inte längre anstaltens generaldirektör och dennes ställföreträdare. Folkpensionsanstaltens styrelse ska fastställa Folkpensionsanstaltens arbetsordning som i dagens läge fastställs av Folkpensionsanstaltens fullmäktige. Fullmäktige ska bevilja styrelsen ansvarsfri-

het. Det föreslås att i lagen föreskrivs om uppgifterna för Folkpensionsanstaltens generaldirektör. Generaldirektören ska svara för Folkpensionsanstaltens strategiska planering samt dess operativa ledning och utveckling, för föredragningen av ärenden för styrelsen och verkställandet av styrelsens beslut, samt utarbeta en arbetsordning som styrelsen fastställer.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 1 januari 2008.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING.....	2
ALLMÄN MOTIVERING.....	3
1. Nuläge	3
2. Föreslagna ändringar	4
Fullmäktige	4
Styrelsen	5
Styrelsens uppgifter.....	6
Generaldirektören och direktörerna	6
3. Propositionens konsekvenser	6
3.1. Konsekvenser för organisationen	6
4. Beredningen av propositionen	6
DETALJMOTIVERING.....	7
1. Lagförslag.....	7
2. Ikraftträdande.....	7
3. Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning.....	8
LAGFÖRSLAG	9
om ändring av lagen om Folkpensionsanstalten	9
BILAGA.....	11
PARALLELLTEXT	11
om ändring av lagen om Folkpensionsanstalten	11

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

Folkpensionsanstalten är en självständig offentligrättslig inrättning, som står utanför den styrning och övervakning statsrådet och ministerierna utövar över sina underlydande ämbetsverk. Folkpensionsanstaltens uppgifter är lagstadgade. Enligt 36 § i grundlagen väljer riksdagen fullmäktige att övervaka Folkpensionsanstaltens förvaltning och verksamhet enligt vad som närmare bestäms genom lag. Syftet med detta valsätt är att garantera riksdagen adekvata påverkansmöjligheter visavi Folkpensionsanstalten.

Bestämmelser om huvudlinjerna för Folkpensionsanstaltens förvaltning finns i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001) som trädde i kraft vid ingången av år 2002. Folkpensionsanstalten har enligt lagen en generaldirektör och högst fem direktörer, vilka republikens president utnämner på framställning av fullmäktige. Republikens president förordnar en av direktörerna till ställföreträdare för generaldirektören. I fråga om generaldirektörens och direktörernas anställningsförhållande till Folkpensionsanstalten iakttas i tillämpliga delar vad som i statstjänstemannalagen föreskrivs om ansvaret, uppsägningsgrunderna och anställningsvillkoren för de högsta statstjänstemännen.

Folkpensionsanstaltens förvaltning förnyades från och med ingången av 2002 genom att de viktigaste bestämmelserna om den separerades från förmånslagstiftningen. Vid anstalten inrättades en styrelse som till största delen består av ledamöter utanför anstalten. De utomstående ledamöterna i styrelsen förordnas av fullmäktige. Fullmäktige förordnar ordförande och vice ordförande för anstaltens styrelse. Dessutom överfördes en del av den förstärkta styrelsens uppgifter till fullmäktige.

Fullmäktige ska enligt lagen övervaka Folkpensionsanstaltens förvaltning och verksamhet med beaktande bland annat av kvaliteten på anstaltens tjänster och tillgången till dem, förordna styrelseledamöterna och fastställa deras arvode, fastställa anstaltens ar-

betsordning, i vilken meddelas närmare bestämmelser om förvaltningen och om behandlingen av ärenden, utse ett behövligt antal revisorer och revisorssuppleanter, av vilka minst två revisorer och revisorssuppleanter ska vara av Centralhandelskammaren godkända revisorer eller revisorer som har avlagt examen för revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin, samt fastställa en instruktion för dem, på framställning av styrelsen fastställa grunderna för anstaltens bokslut, fastställa anstaltens bokslut och besluta om beviljande av ansvarsfrihet för styrelsen, samt årligen avge en berättelse över sin verksamhet till riksdagen.

Enligt förvaltningsreformen av år 2002 har Folkpensionsanstaltens styrelse allmän behörighet att leda och utveckla anstaltens verksamhet. I lagen togs därför in en förteckning med exempel på de viktigaste uppgifter som styrelsen ska fatta beslut om. Styrelsen svarar för alla strategiskt viktiga beslut om anstaltens verksamhet och drar upp riktlinjer för utvecklandet av verksamheten.

Styrelsen ska utöver annat årligen fastställa en verksamhets- och ekonomiplan för anstalten, årligen upprätta verksamhetsberättelse och bokslut för anstalten, utarbeta anstaltens arbetsordning, besluta om allmänna principer för placeringen av anstaltens medel, besluta om köp och försäljning av fast egendom, besluta om arbetsfördelningen mellan generaldirektören och direktörerna, anställa de ledande tjänstemännen i arbetsavtalsförhållande, fastställa generaldirektörens och de övriga direktörernas löneförmåner och andra förmåner, fastställa grunderna för tjänstemännens löner, arbetstid, semester och resekostnadsersättningar, samt avgöra andra frågor av principiell natur eller annars viktiga ärenden. Styrelsen kan överföra behörighet på generaldirektören, direktörerna samt tjänstemännen.

Folkpensionsanstaltens styrelse har enligt lagen högst tio ledamöter, av vilka fullmäktige förordnar högst åtta ledamöter. Till styrelsen hör också Folkpensionsanstaltens generaldirektör och generaldirektörens ställföre-

trädare. Republikens president utnämner generaldirektören och direktörerna på framställning av fullmäktige och förordnar en av direktörerna till ställföreträdare för generaldirektören.

Enligt gällande lag ska, när styrelseledamöterna förordnas, sakkunskap i systemen för social trygghet, ledning, förvaltning samt i ekonomi och placeringsverksamhet beaktas. Av styrelseledamöterna är en representant för social- och hälsovårdsministeriet, en för arbetsgivarnas centralorganisationer, en för löntagarnas centralorganisationer och en för jord- och skogsbruksproducenternas centralorganisationer.

Ett syfte med förvaltningsreformen år 2002 var att generaldirektören och direktörerna skulle svara för den operativa ledningen och verkställandet av styrelsens beslut. Gällande bestämmelser om generaldirektörens och direktörernas uppgifter finns i Folkpensionsanstaltens arbetsordning (11.6.2002) som fastställts av fullmäktige. Enligt arbetsordningen föredrar generaldirektören, dennes ställföreträdare och direktörerna de ärenden som gäller deras ansvarsområden för styrelsen. Föredragningsuppgiften kan med samtycke av styrelsens ordförande av särskilda skäl även överföras till chefen för en avdelning eller någon annan enhet. Enligt arbetsordningen svarar generaldirektören för anstaltens strategiska planering samt dess operativa ledning och utveckling, för verksamheten inom regional- och lokalförvaltningen, för verkställandet av styrelsens beslut samt för de enheter som styrelsen överfört till generaldirektören och de ärenden som gäller dem.

Utgående från verksamhets- och ekonomiplanen ingår styrelsen resultatavtal med generaldirektören och, på föredragning av generaldirektören, med direktörerna. Generaldirektören ingår resultatavtal med de regionala direktörerna. Generaldirektören förhandlar i samarbete med direktörerna om resultatavtalen för regionalförvaltningen. Enligt arbetsordningen svarar direktörerna för den strategiska planeringen samt den operativa ledningen och utvecklingen av de enheter som styrelsen ålagt dem, liksom av de ärenden som hör till enheterna. Enligt arbetsordningen kan generaldirektören och direktörerna

när det gäller de enheter som hör till deras ansvarsområden besluta om enheternas interna organisering, mera detaljerat om uppgifterna och om en eventuell indelning av enheterna i grupper eller andra underavdelningar.

I Folkpensionsanstaltens fullmäktiges verksamhetsberättelse 2006 konstateras att den nuvarande organiseringen av förvaltningen vid Folkpensionsanstalten fungerat bra i sig. Fullmäktige bad ändå anstaltens övervakningsrevisor och ordföranden för anstaltens revisorer om en bedömning av hur Folkpensionsanstaltens nuvarande förvaltning fungerat. Utredarna anser i sin promemoria av den 2 mars 2007 bl.a. att FPA:s generaldirektör och dennes ställföreträdare inte bör vara styrelseledamöter och att generaldirektörens uppgift bör göras tydligare, liksom även resultatavtalsförfarandet. Det vore också ändamålsenligt att Folkpensionsanstaltens arbetsordning fastställs av styrelsen och inte av fullmäktige.

Utgående från revisorernas utredning utarbetade fullmäktige en promemoria (30.3.2007), av vilken det framgår vilka författningsändringar utredningen förutsätter. Promemorian godkändes enhälligt vid fullmäktiges allmänna möte den 3 april 2007. Promemorian sändes till riksdagsgrupperna, social- och hälsovårdsministeriet och Folkpensionsanstaltens styrelse för att nödvändiga åtgärder skulle vidtas i ärendet. Propositionen baserar sig på de förslag som fullmäktige lagt fram i den promemoria som nämns ovan.

2. Föreslagna ändringar

Fullmäktige

Ett syfte med förvaltningsreformen vid Folkpensionsanstalten var att öka betydelsen av den övervakningsuppgift som utförs av Folkpensionsanstaltens fullmäktige. Grundlagsutskottet konstaterar i sitt utlåtande (GrUU 7/2001 rd) att ”grundlagens 36 § 1 mom. bör anses kräva att fullmäktige genom lagen ges uppdrag och kompetens som gör det möjligt för dem att faktiskt bedriva en reell övervakning”. Övervakning bör enligt utlåtandet ses i ett brett perspektiv. ”Grund-

lagen bör anses referera till en strävan att garantera riksdagen adekvata påverkansmöjligheter visavi Folkpensionsanstalten.”

Enligt revisorernas utredningspromemoria av den 2 mars 2007 har fullmäktiges rapportering till riksdagen och det beslutsfattande som fullmäktiges beslutanderätt omfattar varit fungerande. Fullmäktige föreslår emellertid att uppgiften att fastställa arbetsordningen ska övergå från fullmäktige till styrelsen.

Folkpensionsanstaltens verksamhet är separerat från statsrådet så att den inte omfattas av resultatstyrningen vid något ministerium. Bestämmelser om de förmåner som anstalten sörjer för, liksom om finansieringen av dem finns i lag. Finansieringen av FPA avgörs årligen i samband med budgetpropositionen. Riksdagen tar ställning till Folkpensionsanstaltens verksamhet i samband med den berättelse som fullmäktige årligen avger.

För att fullmäktiges uppgift att på uppdrag av riksdagen övervaka Folkpensionsanstalten ska uppfylla kraven på god förvaltning är det nödvändigt att fullmäktiges uppgifter inriktas på att övervaka Folkpensionsanstaltens verksamhet. Det föreslås därför att fullmäktige inte längre ska fastställa Folkpensionsanstaltens arbetsordning. Det föreslås att uppgiften att fastställa Folkpensionsanstaltens arbetsordning ska skötas av anstaltens styrelse.

Ett syfte med totalreformen av Folkpensionsanstaltens förvaltning var att framhäva fullmäktiges övervakningsuppgift. Det föreslås att fullmäktige fortfarande ska ha till uppgift att fastställa anstaltens boksutslut och besluta om beviljande av ansvarsfrihet för styrelsen.

Styrelsen

Enligt Folkpensionsanstaltens arbetsordning föredrar generaldirektören, dennes ställföreträdare och direktörerna de ärenden som gäller deras egna ansvarsområden för styrelsen. Föredragningsuppgiften kan med samtycke av styrelsens ordförande av särskilda skäl även överföras till chefen för en avdelning eller någon annan enhet.

Enligt revisorernas utredningspromemoria av den 2 mars 2007 är det modern, god förvaltningssed att de ansvariga i styrelsen och

ledningen skiljs åt liksom att uppgiften som föredragande och godkännare skiljs åt. Föredragande kan inte samtidigt vara den som fattar beslut i eller godkänner ett ärende. Styrelsen svarar för strategiskt viktiga beslut, utvecklandet av verksamheten och övervakningen av ledningen, som bär det operativa ansvaret. Att generaldirektören och dennes ställföreträdare ingår i styrelsen innebär en intressekonflikt med tanke på styrelsens uppgift som beslutsfattare och övervakare. Den uppgift att fastställa generaldirektörens och de övriga direktörerna löneförmåner och andra förmåner som föreskrivs styrelsen enligt lagen om Folkpensionsanstalten innebär också en intressekonflikt.

Enligt revisorernas utredningspromemoria utgör det att generaldirektören och dennes ställföreträdare är styrelseledamöter också ett problem när deras ansvarsförhållanden granskas från revisionssynpunkt. Vid förvaltningsrevisionen utreds att styrelseledamöternas verksamhet är lagenlig enligt bestämmelserna i lagen om Folkpensionsanstalten. Utlåtandet gäller dock samtidigt generaldirektörens och dennes ställföreträdarens verksamhet, eftersom även de är styrelseledamöter.

Med stöd av vad som anförts ovan föreslås att anstaltens generaldirektör och dennes ställföreträdare inte längre ska höra till Folkpensionsanstaltens styrelse. Styrelsen kommer således att ha högst tio ledamöter utanför anstalten som alla förordnas av fullmäktige. Ändringen framhäver ytterligare betydelsen av det val av fullmäktige till anstaltens ledning som görs av riksdagen, och innebär ökad parlamentarisk styrningsmakt.

Grundlagsutskottet konstaterade i sitt utlåtande om förvaltningsreformen vid Folkpensionsanstalten (GrUU 7/2001 rd) att ”representanterna för ministeriet och intresseorganisationerna uppenbarligen skall utgöra minoritet i styrelsen. Om förslaget förstås och tillämpas på detta sätt finns det ingenting att anmärka mot det i konstitutionellt hänseende.”

Till Folkpensionsanstaltens styrelse ska fortfarande höra en representant för social- och hälsovårdsministeriet, en för arbetsgivarnas centralorganisationer, en för löntagarnas

nas centralorganisationer och en för jord- och skogsbruksproducenternas centralorganisationer. Till antalet kommer de fortfarande att vara i minoritet i styrelsen.

En representant för Folkpensionsanstaltens personal ska även i fortsättningen ha rätt att närvara och yttra sig vid styrelsens möten.

Styrelsens uppgifter

Folkpensionsanstaltens styrelse har enligt lagen allmän behörighet att leda och utveckla anstaltens verksamhet. Styrelsen svarar för strategiskt viktiga beslut om anstaltens verksamhet och drar upp riktlinjer för utvecklandet av verksamheten.

Fullmäktige har föreslagit att styrelsen ska fastställa Folkpensionsanstaltens arbetsordning. Revisorerna anser i sin utredningspromemoria av den 2 mars 2007 att det är viktigt att bibehålla styrelsens initiativkraft när det gäller utarbetandet av en arbetsordning och ändringar i den. Enligt fullmäktige säkerställer detta den allmänna behörighet att leda och utveckla FPA:s verksamhet som styrelsen har enligt lagen om Folkpensionsanstalten. När styrelsen fastställer anstaltens arbetsordning svarar den också till denna del för de strategiskt viktiga besluten om anstaltens verksamhet och drar upp riktlinjer för utvecklandet av verksamheten.

Generaldirektören och direktörerna

Ett syfte med förvaltningsreformen vid Folkpensionsanstalten var att generaldirektören och direktörerna ska svara för den operativa ledningen och verkställandet av styrelsens beslut.

På grund av bestämmelserna om verksamhetens förvaltning i grundlagen är det ändamålsenligt att i lag föreskriva om anstaltens ledning och användningen av beslutanderätten.

Enligt revisorernas utredningspromemoria av den 2 mars 2007 har det operativa beslutsfattandet, föredragningen för styrelsen och resultatavtalsansvaret fördelats inom ledningen enligt FPA:s nuvarande förvaltningsmodell. Denna decentraliserade förvalt-

ningsmodell har inte medfört önskad flexibilitet och modernitet i FPA:s operativa ledning. Revisorerna anser en decentraliserad förvaltningsmodell vara problematisk med tanke på ansvarsförhållanden och funktion. Generaldirektören bör entydigt svara för ledningen av den operativa verksamheten, liksom för uppgiften att föredra ärenden för styrelsen. I enlighet med detta är det ändamålsenligt att det föreskrivs om generaldirektörens uppgifter i lagen.

I propositionen föreslås att generaldirektören svarar för Folkpensionsanstaltens strategiska planering samt dess operativa ledning och utveckling. Generaldirektören utarbetar också en arbetsordning som styrelsen fastställer och svarar för föredragningen av ärenden för styrelsen och verkställandet av styrelsens beslut. Genom dessa åtgärder svarar generaldirektören för anstaltens operativa verksamhet. Eftersom Folkpensionsanstaltens verksamhet är sådant utövande av offentlig makt som föreskrivs i lag, framhävs generaldirektörens tjänstemannarättsliga ställning i fråga om det operativa ansvaret även av det faktum att han eller hon har utnämnts av republikens president.

3. Propositionens konsekvenser

3.1. Konsekvenser för organisationen

Genom propositionen preciseras de inbördes behörighetsrelationerna mellan Folkpensionsanstaltens organ. Ändringarna påverkar inte Folkpensionsanstalten ställning i förhållande till riksdagen eller statsrådet.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid social- och hälsovårdsministeriet. Folkpensionsanstalten har deltagit i beredningen av ärendet. I ärendet har hörts Finlands näringsliv rf, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf, Akava rf, Tjänstemannacentralorganisationen FTFC rf och Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter (MTK).

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslag

5 §. Fullmäktiges uppgifter. Det ska inte längre vara fullmäktiges uppgift att fastställa anstaltens arbetsordning. Uppgiften överförs till anstaltens styrelse. Det föreslås därför att 3 punkten i paragrafen upphävs.

6 §. Styrelsen. Enligt 1 mom. ska styrelsen ha högst tio ledamöter som fullmäktige förordnar. Till styrelsen hör således inte längre anstaltens generaldirektör och dennes ställföreträdare. Enligt 3 mom. kan den som är anställd hos Folkpensionsanstalten inte förordnas till anstaltens styrelse. Till följd av dessa ändringar måste även 5 mom. ändras.

7 §. Styrelsens uppgifter. Enligt 1 mom. 3 punkten fastställs Folkpensionsanstaltens arbetsordning av styrelsen.

9 §. Generaldirektören och direktörerna. Enligt det nya 3 mom. svarar generaldirektören för Folkpensionsanstaltens strategiska planering samt dess operativa ledning och utveckling. Generaldirektören svarar också för föredragningen av ärenden för styrelsen och verkställandet av styrelsens beslut, samt utarbetar en arbetsordning som styrelsen fastställer.

13 §. Pension och familjepension. Hänvisningarna i 1 mom. är föråldrade. De föreslås bli ändrade till hänvisningar till den nya lagen om statens pensioner (1295/2006) och lagen om införande av statens pensioner (1296/2006).

Det föreslås att 2 mom. upphävs som onödigt i och med att den nya lagen om statens pensioner trätt i kraft. Momentet kan upphävas eftersom en hänvisning till lagen om införande av lagen om statens pensioner finns i paragrafen.

14 §. Arbetstagarnas pensionsavgift. Hänvisningen i 1 mom. är föråldrad. Det föreslås att den ändras till en hänvisning till 153 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006).

Hänvisningen i första meningen i 2 mom.

föreslås bli ändrad till en hänvisning till 152 § i lagen om pension för arbetstagare och den förordning av statsrådet som utfärdats med stöd av den. Den hänvisning i andra meningen som gäller pensionsansvarsfonden är också föråldrad. Det föreslås att den ändras till en hänvisning till 12 a § som träder i kraft den 1 januari 2008.

Det föreslås att hänvisningen till sökande av ändring i beslut om personalpension i 4 mom. ändras till en hänvisning till sökande av ändring i pensionsbeslut enligt lagen om statens pensioner.

15 §. Placering och placeringsplan. Hänvisningen i 1 mom. är föråldrad och föreslås bli ändrad till en hänvisning till 12 a §.

18 §. Revision. Hänvisningen till revisionslagen (936/1994) i 1 mom. är föråldrad. Det föreslås att den ersätts med en hänvisning till den nya revisionslagen (459/2007), som trädde i kraft den 1 juli 2007. Samtidigt ändras ordalydelsen i 2 mom.

22 §. Ämbetspråk. Det föreslås att paragrafen upphävs såsom onödig, eftersom bestämmelser om tillämpningen av språklagen i självständiga offentligrättsliga inrättningar såsom Folkpensionsanstalten finns i 3 § i språklagen (423/2003).

2. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2008. Enligt lagen är Folkpensionsanstaltens styrelses mandatperiod tre år. Mandatperioden för den sittande styrelsen går ut den 31 december 2007. För att Folkpensionsanstaltens förvaltning ska vara tydlig och med tanke på principerna för god förvaltning vore det ändamålsenligt att de lagändringar som nu föreslås gäller den styrelse som tillsätts vid ingången av 2008.

Enligt 2 mom. i ikraftträdandebestämmelsen ska Folkpensionsanstaltens gällande arbetsordning tillämpas tills den nya arbetsordningen har trätt i kraft.

3. Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Enligt 36 § 1 mom. i grundlagen väljer riksdagen fullmäktige att övervaka Folkpensionsanstaltens förvaltning och verksamhet enligt vad som närmare bestäms genom lag. Genom de föreslagna ändringarna kvarstår riksdagens möjlighet till övervakning oförändrad. Enligt propositionen framhäver övervakningens betydelse riksdagens ställning när det gäller övervakningen av den anstalt som sörjer för medborgarnas grundskydd. Genom propositionen uppfylls även det krav på god förvaltning som förutsätts i grundlagen och som går ut på att förvaltningen och dess övervakning skiljs åt.

Syftet med den förvaltningsreform vid Folkpensionsanstalten som trädde i kraft vid ingången av 2002 var att öka betydelsen av den övervakningsuppgift som utförs av Folk-

pensionsanstaltens fullmäktige. Grundlagsutskottet konstaterade i sitt utlåtande (GrUU 7/2001 rd) att ”grundlagens 36 § 1 mom. bör anses kräva att fullmäktige genom lagen ges uppdrag och kompetens som gör det möjligt för dem att faktiskt bedriva en reell övervakning”. Övervakning bör enligt utlåtandet ses i ett brett perspektiv. ”Grundlagen bör anses referera till en strävan att garantera riksdagen adekvata påverkansmöjligheter visavi Folkpensionsanstalten.”

Enligt 36 § 1 mom. i grundlagen ska bestämmelser om fullmäktiges uppgifter utfärdas genom lag. Genom lagändringen föreslås att fullmäktige fråntas uppgiften att fastställa Folkpensionsanstaltens arbetsordning.

Förslaget kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförs ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om ändring av lagen om Folkpensionsanstalten

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen av den 17 augusti 2001 om Folkpensionsanstalten (731/2001) 5 § 3 punkten och 22 §,
ändras 6 § 1, 3 och 5 mom., 7 § 1 mom. 3 punkten, 13 och 14 §, 15 § 1 mom. och 18 §, av dem 13 § sådan den lyder i lag 1192/2003, samt
fogas till 9 § ett nytt 3 mom. som följer:

6 §

Styrelsen

Styrelsen har högst tio ledamöter som förordnas av fullmäktige. Styrelsens mandatperiod är tre år. Om en styrelseledamots uppgift blir vakant innan mandatperioden gått ut, ska en ny ledamot förordnas för den återstående mandatperioden. Fullmäktige förordnar ordförande och vice ordförande för styrelsen.

En person i tjänste- eller arbetsavtalsförhållande hos Folkpensionsanstalten kan inte förordnas till styrelseledamot. En representant för Folkpensionsanstaltens personal har dock rätt att närvara och yttra sig vid styrelsens möten.

Fullmäktige kan skilja en styrelseledamot från uppdraget under mandatperioden, om han eller hon inte längre uppfyller de krav uppdraget ställer eller har gjort sig skyldig till en allvarlig förseelse.

7 §

Styrelsens uppgifter

Styrelsen leder och utvecklar Folkpensionsanstaltens verksamhet. Styrelsen ska utöver annat

 3) fastställa anstaltens arbetsordning, i vilken meddelas närmare bestämmelser om förvaltningen och om behandlingen av ärenden,

9 §

Generaldirektören och direktörerna

 Generaldirektören svarar för Folkpensionsanstaltens strategiska planering samt dess operativa ledning och utveckling, för föredragningen av ärenden för styrelsen och verkställandet av styrelsens beslut, samt utarbetar en arbetsordning som styrelsen fastställer.

13 §

Pension och familjepension

Generaldirektörens, direktörernas och de övriga tjänstemännens rätt till pension och familjepension av Folkpensionsanstaltens medel bestäms enligt lagen om statens pensioner (1295/2006) och lagen om införande av lagen om statens pensioner (1296/2006). Pensioner och familjepensioner som avses i denna paragraf beviljas av Folkpensionsanstalten, som också sköter pensionsanstaltens

övriga uppgifter i anslutning till dessa pensioner. Vid behandling och sökande av ändring beträffande dessa pensionsärenden iaktas i övrigt i tillämpliga delar vad som bestäms i lagen om statens pensioner.

14 §

Arbetsstagarens pensionsavgift

Arbetsstagarens pensionsavgift för personer som är anställda hos Folkpensionsanstalten är lika stor som arbetsstagarens arbetspensionsförsäkringsavgift enligt 153 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006).

Arbetsgivaren innehåller i samband med löneutbetalningen på den lön som betalas ut (*arbetsinkomst*) arbetsstagarens pensionsavgift på det sätt som föreskrivs i 152 § i lagen om pension för arbetstagare och med stöd av den genom förordning av statsrådet. Medel som inflyter av arbetsstagarens pensionsavgift redovisas till den pensionsansvarsfond som avses i 12 a §.

Medel som består av arbetsstagarens pensionsavgifter får användas till utbetalning av pensioner till ett belopp motsvarande högst den andel som inom det pensionssystem som avses i lagen om pension för arbetstagare används för utjämning av det genomsnittliga pensionsansvaret.

Vid sökande av ändring i ärende som gäller arbetsstagarens pensionsavgift iaktas i tillämpliga delar vad som i lagen om statens pensioner bestäms om sökande av ändring i pensionsbeslut.

15 §

Placering och placeringsplan

Vid placering av de i 12 a § avsedda folkpensions-, sjukförsäkrings- och pensionsansvarsfondernas medel ska placeringarna göras så att de tryggar säkerhet, avkastning och likviditet samt är lämpligt diversifierade och har lämplig spridning.

18 §

Revision

Vid revision av Folkpensionsanstalten iaktas i tillämpliga delar revisionslagen (459/2007).

Revisorerna upprättar årligen anstaltens revisionsberättelse före utgången av april året efter räkenskapsåret. Revisionsberättelsen lämnas till fullmäktige.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Folkpensionsanstaltens arbetsordning som fastställts av Folkpensionsanstaltens fullmäktige och som gäller när denna lag träder i kraft tillämpas tills den arbetsordning som avses i 7 § har trätt i kraft.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 26 oktober 2007

Republikens President

TARJA HALONEN

Social- och hälsovårdsminister *Liisa Hyssälä*

*Bilaga
Parallelltext*

Lag

om ändring av lagen om Folkpensionsanstalten

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen av den 17 augusti 2001 om Folkpensionsanstalten (731/2001) 5 § 3 punkten och 22 §,
ändras 6 § 1, 3 och 5 mom., 7 § 1 mom. 3 punkten, 13 och 14 §, 15 § 1 mom. och 18 §, av dem 13 § sådan den lyder i lag 1192/2003, samt
fogas till 9 § ett nytt 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §

Fullmäktiges uppgifter

Fullmäktige skall

3) fastställa anstaltens arbetsordning, i vilken meddelas närmare bestämmelser om förvaltningen och om behandlingen av ärenden,

(upphävs)

6 §

Styrelsen

Styrelsen har högst tio ledamöter, av vilka fullmäktige förordnar högst åtta ledamöter. Till styrelsen hör också Folkpensionsanstaltens generaldirektör och den direktör som förordnats till generaldirektörens ställföreträdare. Styrelsens mandatperiod är tre år. Om en styrelseledamots uppgift blir vakant innan mandatperioden gått ut, skall en ny

6 §

Styrelsen

Styrelsen har högst tio ledamöter som förordnas av fullmäktige. Styrelsens mandatperiod är tre år. Om en styrelseledamots uppgift blir vakant innan mandatperioden gått ut, ska en ny ledamot förordnas för den återstående mandatperioden. Fullmäktige förordnar ordförande och vice ordförande för styrelsen.

ledamot förordnas för den återstående mandatperioden. Fullmäktige förordnar ordförande och vice ordförande för styrelsen.

En representant för Folkpensionsanstaltens personal har rätt att närvara och yttra sig vid styrelsens möten.

Fullmäktige kan skilja en annan styrelseledamot än generaldirektören eller den direktör som förordnats till ställföreträdare för generaldirektören från sitt uppdrag under mandatperioden, om han eller hon inte längre uppfyller de krav uppdraget ställer eller har gjort sig skyldig till en allvarlig förseelse.

7 §

Styrelsens uppgifter

Styrelsen leder och utvecklar Folkpensionsanstaltens verksamhet. Styrelsen skall utöver annat

- 3) utarbeta anstaltens arbetsordning,

9 §

En person i tjänste- eller arbetsavtalsförhållande hos Folkpensionsanstalten kan inte förordnas till styrelseledamot. En representant för Folkpensionsanstaltens personal har dock rätt att närvara och yttra sig vid styrelsens möten.

Fullmäktige kan skilja en styrelseledamot från uppdraget under mandatperioden, om han eller hon inte längre uppfyller de krav uppdraget ställer eller har gjort sig skyldig till en allvarlig förseelse.

7 §

Styrelsens uppgifter

Styrelsen leder och utvecklar Folkpensionsanstaltens verksamhet. Styrelsen ska utöver annat

- 3) fastställa anstaltens arbetsordning, i vilken meddelas närmare bestämmelser om förvaltningen och om behandlingen av ärenden,

9 §

Generaldirektören och direktörerna

Generaldirektören svarar för Folkpensionsanstaltens strategiska planering samt dess operativa ledning och utveckling, för föredragningen av ärenden för styrelsen och verkställandet av styrelsens beslut, samt utarbetar en arbetsordning som styrelsen fastställer.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

13 §

Pension och familjepension

Generaldirektörens, *de övriga* direktörernas och tjänstemännens rätt till pension och familjepension av Folkpensionsanstaltens medel bestäms enligt lagen om statens pensioner (280/1966), lagen angående införande av lagen om statens pensioner (281/1966), lagen om statens familjepensioner (774/1968) och lagen angående införande av lagen om statens familjepensioner (775/1968). Pensioner och familjepensioner som avses i detta moment beviljas av Folkpensionsanstalten, som också sköter pensionsanstaltens övriga uppgifter i anslutning till dessa pensioner. Vid behandling och sökande av ändring beträffande dessa pensionsärenden iaktas i övrigt i tillämpliga delar vad som bestäms i lagen om statens pensioner.

Utan hinder av 1 mom. tillämpas åldersgränsen 21 år i stället för den åldersgräns om 23 år som föreskrivs 5 § 1, 4 och 5 mom. samt 10 a § 2 och 3 mom. lagen om statens pensioner.

14 §

Arbetstagarnas pensionsavgift

Arbetstagarnas pensionsavgift för personer som är anställda hos Folkpensionsanstalten är en till sin storlek mot den i 12 b § 1 mom. lagen om pension för arbetstagare (395/1961) bestämda pensionsavgiftsprocenten svarande del av den lön som avses i 2 mom.

Arbetsgivaren innehåller i samband med löneutbetalningen arbetstagarnas pensionsavgift på sina anställdas lön enligt 13 § lagen om förskottsuppbörd (1118/1996) och 4 § lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet (627/1978). Medel som inflyter av arbetstagarnas pensionsavgift redovisas till den pensionsansvarsfond som avses i 59 § folkpensionslagen (347/1956).

13 §

Pension och familjepension

Generaldirektörens, direktörernas och *de övriga* tjänstemännens rätt till pension och familjepension av Folkpensionsanstaltens medel bestäms enligt lagen om statens pensioner (1295/2006) och lagen om införande av lagen om statens pensioner (1296/2006). Pensioner och familjepensioner som avses i denna paragraf beviljas av Folkpensionsanstalten, som också sköter pensionsanstaltens övriga uppgifter i anslutning till dessa pensioner. Vid behandling och sökande av ändring beträffande dessa pensionsärenden iaktas i övrigt i tillämpliga delar vad som bestäms i lagen om statens pensioner.

14 §

Arbetstagarens pensionsavgift

Arbetstagarens pensionsavgift för personer som är anställda hos Folkpensionsanstalten är lika stor som arbetstagarens arbetspensionsförsäkringsavgift enligt 153 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006).

Arbetsgivaren innehåller i samband med löneutbetalningen på *den lön som betalas ut (arbetsinkomst)* arbetstagarens pensionsavgift på det sätt som föreskrivs i 152 § i lagen om pension för arbetstagare och med stöd av den genom förordning av statsrådet. Medel som inflyter av *arbetstagarens* pensionsavgift redovisas till den pensionsansvarsfond som avses i 12 a §.

Medel som består av arbetstagarnas pensionsavgifter får användas till utbetalning av pensioner till ett belopp motsvarande högst den andel som inom det pensionssystem som avses i lagen om pension för arbetstagare används för utjämning av det genomsnittliga pensionsansvaret.

Vid sökande av ändring i ärende som gäller arbetstagarnas pensionsavgift iakttas i tillämpliga delar vad som bestäms om sökande av ändring i beslut om personalpension.

15 §

Placering och placeringsplan

Vid placering av de i 59 § folkpensionslagen avsedda folkpensions-, sjukförsäkrings- och pensionsansvarsfondernas medel skall placeringarna göras så att de tryggar säkerhet, avkastning och likviditet samt är lämpligt diversifierade och har lämplig spridning.

18 §

Revision

Vid revision av Folkpensionsanstalten iakttas i tillämpliga delar revisionslagen (936/1994).

Revisorerna upprättar årligen anstaltens revisionsberättelse före utgången av april året efter räkenskapsåret. *Revisorerna* lämnar revisionsberättelsen till fullmäktige.

22 §

Ämbetspråk

På Folkpensionsanstalten tillämpas det som i språklagen (148/1922) föreskrivs om språket vid statliga myndigheter.

Medel som består av *arbetstagarens* pensionsavgifter får användas till utbetalning av pensioner till ett belopp motsvarande högst den andel som inom det pensionssystem som avses i lagen om pension för arbetstagare används för utjämning av det genomsnittliga pensionsansvaret.

Vid sökande av ändring i ärende som gäller *arbetstagarens* pensionsavgift iakttas i tillämpliga delar vad som i lagen om statens pensioner bestäms om sökande av ändring i pensionsbeslut.

15 §

Placering och placeringsplan

Vid placering av de i 12 a § avsedda folkpensions-, sjukförsäkrings- och pensionsansvarsfondernas medel ska placeringarna göras så att de tryggar säkerhet, avkastning och likviditet samt är lämpligt diversifierade och har lämplig spridning.

18 §

Revision

Vid revision av Folkpensionsanstalten iakttas i tillämpliga delar revisionslagen (459/2007).

Revisorerna upprättar årligen anstaltens revisionsberättelse före utgången av april året efter räkenskapsåret. Revisionsberättelsen lämnas till fullmäktige.

22 §

(upphävs)

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Denna lag träder i kraft den 20 .

Folkpensionsanstaltens arbetsordning som fastställts av Folkpensionsanstaltens fullmäktige och som gäller när denna lag träder i kraft tillämpas tills den arbetsordning som avses i 7 § har trätt i kraft.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.
